

SERGI PÀMIES I LA SEVA CRÍTICA

Ploma Vigorosa ataca rostres

pàl·lids

Després de publicar *T'hauria de caure la cara de vergonya i Infecció*, prou abundantment comentats per la crítica, Sergi Pàmies dispara amb la seva traça habitual.

Llorenç de Triaga

«Facis el que facis estàs agafat».

la bava, això és el que Julià Guillamon, al seu primer article [Avui, 12-11-1986], presentava com a mimetisme de la literatura nord-americana.

—Sí, es clar, ¡se les saben totes! Facis el que facis estàs agafat. Si no fos traduïble, dirien: «Aquest xicot no es traduirà mai», i si ets traduïble diuen: «Aquest noi el que està fent és imitar». És clar que sí, tots ens estem imitant mútuament. Si t'hi fixes, tothom vesteix igual a tot arreu... Jo escric exactament igual o de temes molt semblants a un escriptor jove que escrigui igual o semblant a mi, i aleshores li podrien dir: «Mira, recordes molt el que fa en Sergi Pàmies, que és un tio que s'està

allà al carrer de Casanovas», i ja hi tornariem a ser.

¿Què passa amb el cine? Tothom fa pel·lícules molt semblants, però n'hi ha de bones i de dolentes, n'hi ha de ben fetes i de mal fetes. Tots estem jugant al mateix. Ens hem d'assemblar a la força. I si no, mira't els crítics: tots s'assemblen, a tot arreu diuen el mateix; llegeixes una revista polonesa i diu que bé, sí, quatre tòpics i t'apreta o no t'apreta al final. Aleshores, jo podria dir: aquesta crítica del Guillamon em recorda molt una crítica que vaig llegir una vegada en una revista sueca... Però no pots dir-ho, ell el que està fent és la seva feina.

—Per referir-se al que fas s'ha parlat de costumisme urbà...

—El costumisme urbà jo no sé què és. Per a mi, seria les instruccions d'ús de les màquines aquestes de les zones blaves... però jo no faig instruccions per a aparcar un cotxe, jo explico una història que passa en un lloc i el lloc és una ciutat. I al final ens n'haurem de penedir: «estem en una ciutat, ¡quina desgràcia!», i resulta que hi ha cinc milions de pavos per aquí i tots despistat. Com a etiqueta ho trobo això, una etiqueta; i si és una crítica, la trobo estúpida, i si és un elogi, doncs molt bé. Però és una limitació. Trobo que, posats a posar etiquetes, que s'hi matin, home, que s'hi matin; ostres, nosaltres ens matem pensant una història i a pensar com a xinos i arriba un tio i diu: «Això és costumisme urbà»... No s'hi val, que penqui, home, que penqui.

—També s'ha parlat de l'home assetjat...

—Sí, això no només ho diu en Guillamon, també ho va dir algú a la *Revista de Catalunya* [Josep Paré, *Revista de Catalunya* 4, gener 1987]. Trobo que està molt bé. Deia que parlo de la por. Quan ho vaig llegir, vaig pensar: «És veritat, a tots els contes estàs parlant d'un tio que pateix», perquè més que la por és el patir. I jo sóc molt patidor. Aquesta crítica està molt bé, ¿veus? Però és que han de servir per a alguna cosa, les crítiques, han de servir a l'autor o al lector. El que no s'hi val és que serveixin al crític; si només

—¿Què se sent quan diuen d'un que «Ja en tenim un altre, un escriptor dels millors» [Ramon Barnils, *EL TEMPS*, 13-10-1987]), que ets «la més vigorosa de les plomes que ha estrenat últimament la literatura del país» [Patricia Gabancho, *Diari de Barcelona*, 6-10-1987], «la segona gran esperança blanca» [Narcís Comadira, *El País*, 11-10-1981]...?

—Home, el primer ho va dir en Barnils, i com que som amics... és un capote i està molt bé. Quant a les grans esperances blanques i les plomes vigoroses, ni cas, fa il·lusió, però ni cas. Tens la sensació de no tenir massa obstacles, que el que fas pots anar-ho fent i no et toquen gaire els collons... Això de la segona gran esperança blanca, a més, em sembla una mica una bestiesa, perquè aquí no hi ha cap escriptor negre, i això del Monzó com a esperança blanca ja és un acudit vell... El que sí que em fa gràcia és això de la «ploma vigorosa», és una mica estrany... Bé, tot està referit als indis, si t'hi fixes: «gran esperança blanca», «ploma vigorosa», *toro sentado*... Va bé, sóc en Ploma Vigorosa, el gran cap indi Ploma Vigorosa.

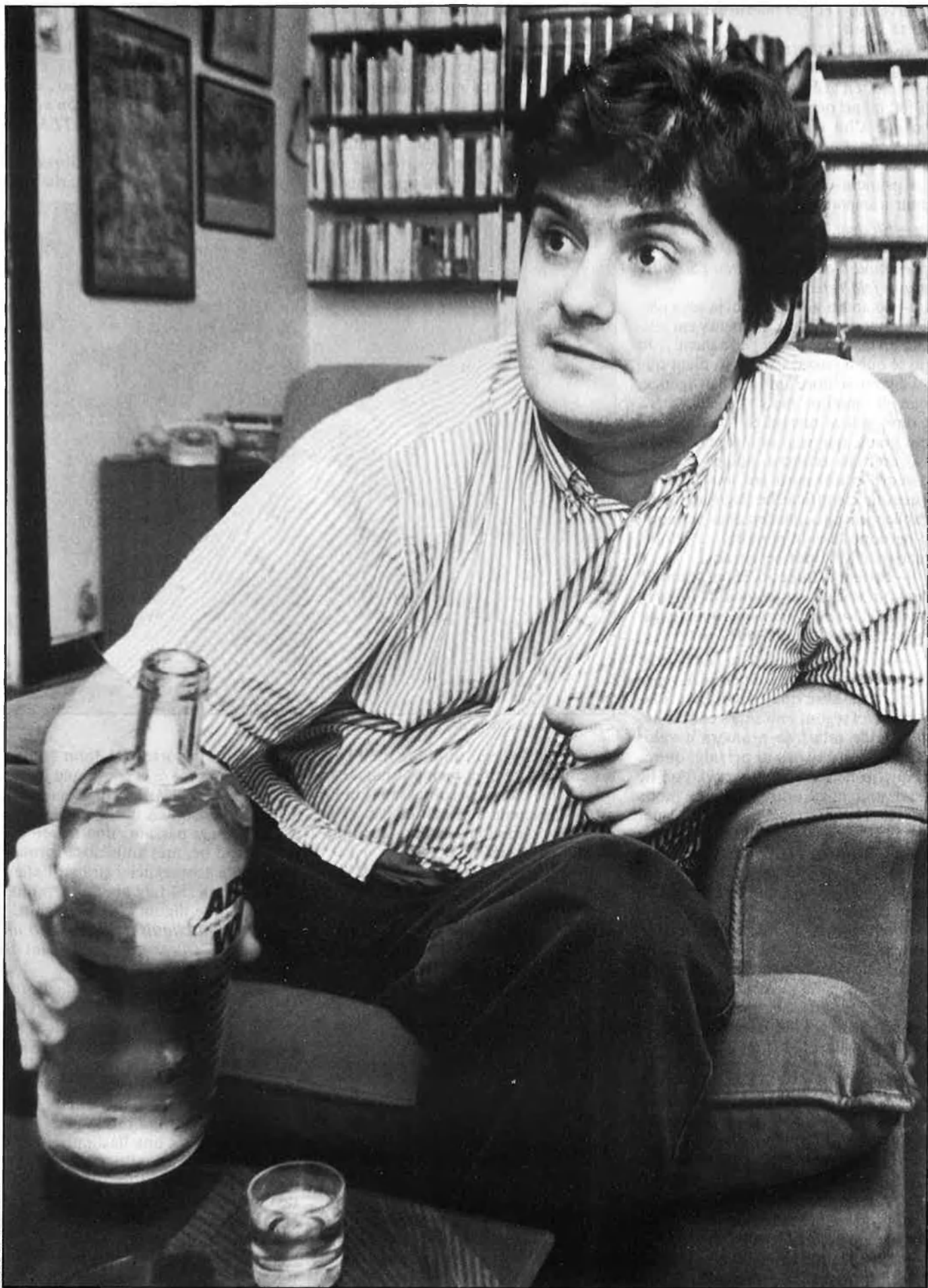
—Parlant d'indis, en Barnils deia que eres el millor escriptor nord-americà que teníem...

—Sí, per allò que sóc molt traduïble i tot això. El que passa és que no estem acostumats —i això és una desgràcia— que hi hagi gent que faci literatura universal: tu parles d'una nevera o dels *croissants*, i a Tailàndia també en tenen, però fins ara era el tio que viu a Premià de Dalt, que descriu com són els del seu carrer, de la seva escala i que tots es diuen Ramon Masoliver i Roca... és clar, això és intraduïble. El que jo faig és explicar el que conec, i com que el que jo conec és el que hi ha en aquesta ciutat, és bastant semblant al que hi ha pertot arreu. Potser per això diuen que els meus contes són traduïbles.

—De fet, t'han traduït bastant aviat...

—Sí, ixen els dos llibres en castellà i ara es traduirà el primer al francès, i sembla que també els interessarà *Infecció*.

—De tota manera, dit amb més ma-

DOMÈNEC UMBERT

li serveixen a ell per masturbar-se, això no té sentit.

—*¿Tens aquesta impressió, de les crítiques que han fet dels teus llibres?*

—No, en general jo n'estic molt satisfet, no pel que diuen sinó perquè trobo que s'ho han llegit. L'única que m'ha sonat a masturbació és la segona del Guillamon [Avui, 18-10-1987]. La primera em va semblar molt bé, molt acceptable.

—*Ell deia, concretament, que hi ha trets de la teva personalitat que li susciten molt mals pensaments. ¿Sospites a què feia referència?*

—Jo no ho sé, però a mi la seva personalitat en aquests moments em suscita un mal pensament permanent... Jo no sé què li passa. Comença dient que va agafar el llibre amb malastrugança, que li suscito mals pensaments... Cony, ¡vés al metge! Si té problemes tan greus, que vagi al metge. En canvi, amb la primera podies estar-hi d'acord o no, però era una cosa diguem-ne científica: he llegit això i ho explico, sospito que deu anar per aquí, li perdono la vida per allà... Però bé, això és el que pot servir-nos.

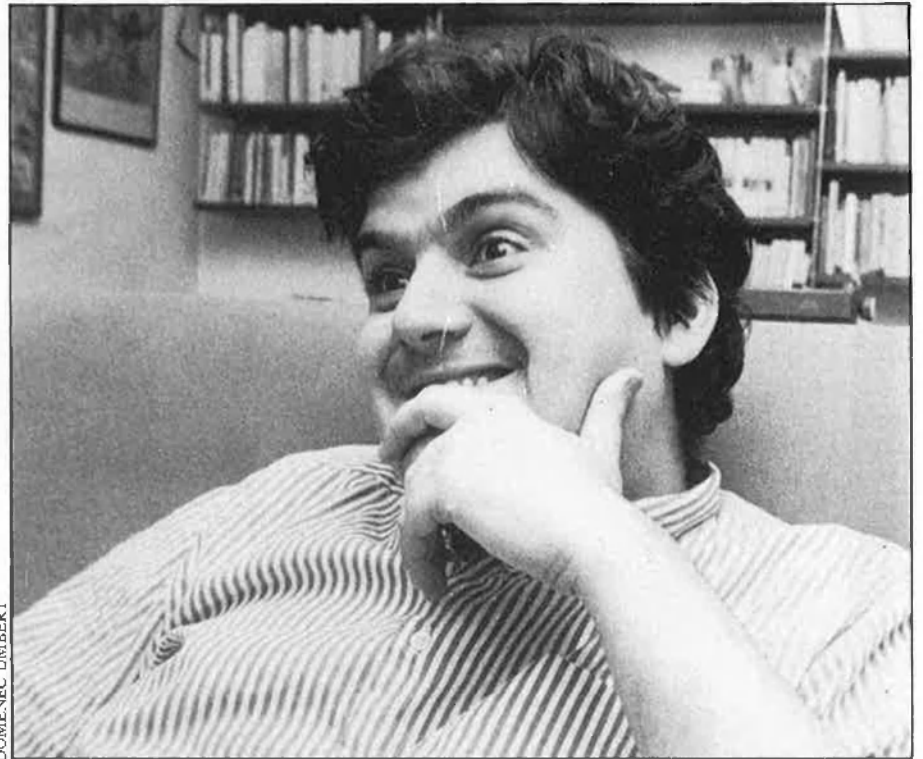
—*Parlant d'Infecció, el teu segon llibre, la crítica ha coincidit força a trobar-hi un plantejament correcte, però poc ambiciós, còmode.*

—Hi estic d'acord. Ara, és curiós: fas un primer llibre i diuen: «A veure si en fa un altre que estigui bé». Llavors fas el segon, i no sé, és com si haguessis de saltar de promesa a valor consolidat sense passar pel mig, que és el que jo he fet amb *Infecció*. Ací he estat una mica automàtic, en molts contes. He anat molt més a la forma. Així com en el primer partia molt més d'una idea que era collonuda i deia: «Tant li fot la forma, perquè la idea és bona», aquí he fet a l'inrevés, no he partit de cap idea i he dit: «A veure si ets capaç de fer-ne un conte i que la gent se'l llegeixi i li agradi». Això és el que he fet. I amb això, més allò d'abans, pots dir: «Ara faré una cosa que serà la suma de les dues, i amb més ambició». Jo en tinc, d'ambició: el que no faré és anar publicant un llibre cada any.

—*Per cert, t'han comparat amb un tal Monzó. ¿El coneixes? ¿Qui és o què és el tal Monzó?*

—Això també és molt curiós. Penso que no té res a veure amb si m'assemblo a en Monzó o ell a mi, sinó que el crític necessita, en poques línies, donar la pista, quedar bé, demostrar que sap alguna cosa i situar-se. Aleshores, ¿què fa? Doncs, com que no pot dir que ha sortit un llibre d'un tal Sergi Pà-

mies que s'assembla a la M. Aurèlia Capmany, busca a l'ordinador: «tio jo ve que parla de coses que passen a la ciutat». Li surt Quim Monzó i ja està. De vegades tinc la impressió que o no han llegit els meus o no han llegit els del Monzó. Ell juga molt més amb un sentit de l'humor elegant, fi, amb el matís, i jo sóc a l'inrevés, jo vaig pel broc gros. I sóc molt més pessimista.

DOMÈNEC UMBERT

«Em sembla que falta molta passió per la literatura».

Tu acabes de llegir un llibre d'ell i estàs content, amb el meu pot passar-te que acabis odiant la sobrassada, hi ha molta més mala llet, més canya. ¿Per què m'hi comparen? No ho sé. Suposo que és el més fàcil.

—*Però has tingut sort i no t'han comparat amb els del «Dirty Realism»...*

—Em sembla que algú em compara al Carver. Però és el mateix: hi ha una cosa a fora que s'ha posat de moda i aquí n'hem de tenir. I ens ha tocat al Vallbona i a mi... Al Monzó, no, perquè ja havia publicat abans, però si arriba a treure el primer llibre el mes passat, el ficaven a dins de seguida. ¡I mira que els dono pistes! Al primer llibre els dic fins i tot qui copio, però res, no s'enteren.

—*¿Quan treuràs la novel·la?*

—El vuitanta-nou.

—*¿Tan decidit ho tens?*

—Sí. L'any que ve no vull treure res, vull fer-la. Encara no he escrit res, només la tinc pensada. Vaig acabar *Infecció* pel juliol, pretenia estar un any sense fer absolutament res, traduir un

llibre per aprendre més català i aleshores ficar-me amb la novel·la. Aquest és el projecte. Serà una novel·la curta, desgraciadament passarà a la ciutat —no sé com ho podré arreglar, això.

—*¿I amb voluntat de ser tan «llegidora» [Enric Sòria, EL TEMPS, 20-10-1987]?*

—Sí. Jo sempre faig els llibres que voldria llegir. A mi m'agradaria molt

escriure les històries del John Irving; ara, aquell home és el rei. El que jo puc fer és això: explicar una història d'uns senyors que són en un lloc i que més o menys vagi passant, una novel·leta que estigui bé, més ambiciosa formalment i que aconsegueixi atrapar l'atenció del lector. Si faig això, deu punts. Després, que diguin el que vulguin.

—*Quan publicis un llibre amb un altre editor, ¿diran que has canviat de línia?*

—Potser sí. Jo estic convençut que si no hagués eixit a Quaderns Crema primer, no m'haurien fet ni cas, i segon, que si algú s'hi hagués fixat, les crítiques haurien estat totalment diferents. El Lacoste encara fa molt, els crítics ho tenen molt en compte. Però em sembla que falta molta passió per la literatura, i és una llàstima, perquè amb el futbol i la política n'hi ha. En canvi, amb la literatura tothom passa de tot, tot els fa una mandra horrosa. I tot és seriós, molt seriós. Això em preocupa: no pots fer ni una broma, tot és tan seriós i escriure i parlar de llibres és tan important... □